

השבת בפינסק

יוצא לאור ע"י ישיבת "פאר ישראל" פינסק, בלרוס, בראשות הרב רוזנפלד.

פניני הפרשה

ראש הישיבה, הרב אלחנן רוזנפלד

השבת אנחנו קוראים בתורה פרשת ראה וזו גם שבת מברכים חודש אלול.

בפרשת השבוע 'ראה' אנו קוראים אודות חובותיו של בעל הבית כלפי עבד או שפחה עבריים "כִּי יִמְכַר לְךָ אַחִיךָ הָעֶבְרִי או הָעֶבְרִיָּה וְעַבְדְּךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וּבִשְׁנֵה הַשְּׁבִיעִת תִּשְׁלַחְנוּ חֲפָשִׁי מֵעִמָּךְ: וְכִי תִשְׁלַחְנוּ חֲפָשִׁי מֵעִמָּךְ לֹא תִשְׁלַחְנוּ רִיקָם: הֶעֱנִיק תַּעֲנִיק לוֹ מִצֵּאֲנֶךָ וּמִגְרָרְךָ וּמִיִּקְרָךְ אֲשֶׁר בָּרַךְ ה' אֱלֹהֶיךָ תִתֵּן לוֹ:

במקרה שלפנינו, מדובר על אדם שנתפס בגניבתו ועליו לשלם תשלום כפל על הגניבה. באם אינו יכול לשלם, אז נמכר הוא כעבד על ידי בית דין כחלק מהעונש. או במקרה של שפחה עבריה, שנמכרה בקטנותה על ידי אביה. לאחר שעבדו שש שנים מצווה התורה על בעל הבית לשחררם וכשהוא משחררם עליו לפצותם ולהעניק להם מן הצאן, הגורן והיקב.

לכאורה, הרי אותם עבד או שפחה שילמו את חובם לחברה על הגנבה שלא היה בידם לשלם, ועבדו שש שנים כפי הנדרש, מדוע על בעל הבית לפצותם ולהעניק להם 'מענק שחרור'!?

לפני שנבאר את עניין מענק השחרור לעבד עברי נפתח ונקדים בסיפור כהרגלנו.

דרכו בקודש של רבי שניאור זלמן מלאדי, המכונה האדמו"ר בזקן - מייסד חסידות חב"ד - היה לצמצם מאוד בהוצאות הבית, ותמיד אמר 'התורה חסה על ממונם של ישראל', וכך גם תבע מהציבור שצריך לצמצם בהוצאות. לכן, כאשר בניו ונכדיו היו לובשים בגד יקר לא היו מתראים לפניו בבגדים אלו.

פעם לבש נכדו, רבי מנחם מענדל נ"ע, לימים, האדמו"ר בעל ה'צמח צדק', חגורה יקרה ששווייה חמשה עשר רובל כסף וכשהיה צריך להיכנס במחיצת קדשו של סבו היה מקפיד להוריד את החגורה היקרה. פעם אחד קרא האדמו"ר הזקן לנכדו ה'צמח צדק' בהפתעה להיכנס אליו ושכח להוריד את החגורה היקרה ונכנס. מיד כשראה האדמו"ר הזקן את החגורה. אמר לו: "חגורה טובה היא, כמה ערכה?!" אמר לו הצמח צדק את האמת: "חמשה עשר רובל כסף". הקפיד על זה מאוד האדמו"ר הזקן ואמר לו: "וכי אתה עשיר גדול, שאתה לובש בגדים יקרים כאלו?" ומיד המשיך לשאול: "כמה היא הנדוניה שלך?" ענה הצמח צדק: "אלפיים רובל כסף". "ומה אתה עושה עם האלפיים רובל כסף?" שאל הסב. "אני נותן אותם לעשיר נאמן שישקיע אותם ואני ארוויח מעט מזה..."

אמר לו האדמו"ר הזקן: " אבל ייתכן שתפסיד ולא תקבל לא הקרן ולא הריבוי?" אמר לו הצ"צ: "הוא עשיר גדול ואיש נאמן מאוד". אמר לו האדמו"ר: "ומה בכך שהוא כעת עשיר גדול, אפשר שאחר

זמני השבת בפינסק:

הדלקת נרות: 19:59

שחרית: 9:30

סדר הלכה: 17:45

תהלים: 19:30

מנחה: 21:00

צאת השבת: 21:15

הגיגים מפרשת השבוע

ראה אנוכי נותן לפניכם היום, ברכה וקללה. את הברכה אשר תשמעון

וכו' והקללה אם לא תשמעון וכו'.

מאחר והקב"ה לקחנו להיות לו לעם, מוטלת עלינו החובה להיות ראויים להיקרא עמו של הקב"ה, כלומר, העם הנבחר. כפי שהוא גם במציאות עולמנו זה, הנושאים במשרה בחירה, הרי התביעה אשר תובעים מהם, גדולה היא לאין ערוך מן הנדרש מפקיד פשוט מאחר ובתפקידם, כלולה גם ייצוגיות הראויה למשרתם הרמה. לכן, כגודל האחריות הוא גודל השכר אשר יקבלו כאשר ימלאו כראוי את הנדרש מהם.

אך באם חלילה לא יעמדו בדרישות, והתנהגותם לא תהלום את מעמדם, הרי ענשם יהיה גדול מאחר וביזו את מי שהם מייצגים.

כך הוא מעמדו של עם ישראל בעולם. מאחר ונבחרנו להיות עמו של הקב"ה, הרי בקיימנו את התורה, נזכה לברכה. ברכת ה' כידוע, היא שפע בלתי מוגבל מאת הקב"ה. אך באם חלילה לא נקיים את ייעודנו בעולם הזה, להיות לעם סגולה, אשר יראו כל הגוים, כי שם ה' נקרא עלינו. לא נהיה ככל העמים. אלא - **והקללה אם לא תשמעון** - חלילה. כלומר, מלבד הכתוב בפרשת בחקותי, פרשת התוכחה. הרי גם תהיה קללה.

המלה קללה נגזרת מן המלה קל כלומר נהיה חסרי חשיבות בעיני האומות.

מאחר ותפקידנו בעולם הוא כה רם. הרי שלא ניתנה לה גם האפשרות של בינוניות. כלומר, הכרה במלכות ה' אך אי קיום מצוותיו. דבר זה הוא בלתי אפשרי לחלוטין. בקבלנו את מלכותו יתברך, הרי חייבים אנו אף בקיום כל מצוותיו ללא יוצא מן הכלל.

לא זו בלבד שמוטלת עלינו הביקורת העצמית - "האם אנחנו מקיימים את המוטל עלינו או לא". אלא, מאחר ואדם קרוב אצל עצמו ולא יראה לעצמו כל פסול ופגם. הרי שנצטוונו, כאשר נעבור את הירדן ונגיע אל בין שני ההרים, הר גריזים והר עיבל, לקבל על עצמינו גם אחריות ציבורית על מעשי כל יחיד מאיתנו. כלומר, על הצבור מוטל לדאוג שלא יהיו ביניהם חוטאים. כמו כן על היחידים מוטל לדאוג איש על קרובו ואיש לרעהו, שלא יחטאו.

כי באם באפשרותנו לגרום לאדם שלא יחטא הרינו מצווים על כך. ובאם לא עשינו כן, ניתפס אנחנו כציבור על חטאי היחיד. או אפילו, באם היחיד יש בכוחו למונע מחברו או מקרובו לחטוא ולא עשה כן, יענש על חטא החבר.

פרשיות אלו הנקראות בין תשעה באב לראש השנה, מלבד אשר יש מבואר בהן הטעם להסתר פנים, מאת הקב"ה, בו נענשנו בתקופה שבין שבעה עשר בתמוז ותשעה באב, הרי יש בהן גם נחמות. כאשר ניטיב את מעשינו ונשוב בתשובה שלמה אל הקב"ה, הרי תתקיים בנו נבואת הנביא ישעי' אשר אנו קוראים בשבת זו.

"שמעו שמעו אלי ואכלו טוב, ותתענגו בדשן נפשכם. הטו אזניכם ולכו אלי שמעו ותחי נפשכם, ואכרתה לכם ברית עולם חסדי דוד הנאמנים. (מהפסטר פ' ראה ישעיה נ"ה פסוקים ב' ג')

אמן, וכן יהי רצון במהרה בימינו.

**בברכת שבת שלום
הרב גרשון רוזנפלד**

זמן יהיה עני גדול". ענה הצ"צ: "אם כן מה תציע שאעשה בכסף?" אמר לו האדמו"ר: "עצתי נאמנה שתתן בקופה זו של שולחני וכאן בטוח כספך בשלמותו". קופה זו הייתה של מעות צדקה, וחשב הצ"צ שהדברים נאמרו בדרך שחוק. ואז אמר לו אדמו"ר הזקן: "רצוני באמת שתתן המעות לצדקה, ותהיה בטוח בשלמות הקרן והריווח. וכאשר תיתן בידי העשיר תפסיד גם הקרן". אבל הצ"צ לא רצה לפזר את כל מעותיו לצדקה ונתן את המעות ליד איש עשיר גדול ומופלג גדול ואיש נאמן מאוד. אלא שלאחר כמה חודשים קרתה לעשיר שריפה ונעשה עני גדול המחזר על הפתחים. ברבות הימים אמר אדמו"ר הזקן לנכדו אדמו"ר הצמח צדק: "אמור לי, האם הרווחת משהו ממעותיך?" סיפר לו האמת, איך שהעשיר ירד מנכסיו והפסיד את כל כספו. אמר לו האדמו"ר: "ולמה לא שמעת לדברי, שתתן המעות לצדקה והיה לך הקרן והריווח בשלמותם? למה אין לך אמונה ברבותיכם כמו אנשי וואלין שהם מאמינים גדולים?"

ומשיך אדמו"ר ואמר: "אספר לך על אמונתם. פעם נסעתי ממעזריטש והיה קור גדול בחוץ, ונכנסנו למלון אחד. ובעל הבית היה איש זקן ואיש כשר וישר, ושאלתי את הזקן כמה שנים הוא גר במלון הזה? אמר לי: 'יותר מחמישים שנה'. אמרתי לו: 'היש לך כאן עשרה יהודים למניין?' אמר לי: 'לא, רק בימים הנוראים אני נוסע לעיר הסמוכה לתפילות במניין. אמרתי לו: 'כך יהודי חי?', איש זקן יתפלל כל ימיו שלא בציבור ולא ישמע קדושה וברכו? למה לא תלך לגור בעיר?' אמר לי הזקן: 'ומאין יהיה פרנסתי בעיר?' אמרתי לו: 'כמה יהודים, בעלי בתים גרים בעיירה זו?' אמר הזקן: 'בערך מאה'. אמרתי לו: 'עבור מאה יהודים יש להקב"ה פרנסה להזמין להם פרנסתם ובעבורך אין להקב"ה סיבה להזמין לך פרנסתכם?' והוספתי ואמרתי: 'תדע, שאני הוא תלמיד רבנו הגדול ר' דובער ממעזריטש' וכשאמרתי לו את המשפט הזה הוא הלך ממני ותוך חצי שעה ראיתי שעומדים בחוץ עגלות מלאים חפצים. ושאלתי את הזקן: 'מה זה?' אמר לי הזקן: 'אני נוסע לדור בעיר כאשר צויתם אותי...'

אמר אדמו"ר הזקן לנכדו הצ"צ: "ראה והבן, חוזק האמונה כזו, שאני הייתי אז רך בשנים. וכאשר שמע הזקן שאני תלמיד רבנו ממעזריטש, תיכף השליך את נפשו לעקור את דירתו, שיש לו פרנסה בהרווחה גדולה במשך חמישים שנה. ואתה שמעת פעמיים ממני שיכול להיות שתפסיד הקרן והריווח ולא האמנת לדברי..."

חזרה לפרשתנו: במצוות: וְכִי תִשְׁלַחְנוּ חֲפָשִׁי מֵעִמְךָ לֹא תִשְׁלַחְנוּ רִיקָם: הַעֲנִיק תְּעִנִיק לוֹ מִצֶּאֱנָךָ וּמִגֶּרְךָ וּמִיִּקְרָךָ אֲשֶׁר בְּרַכְךָ ה' אֱלֹהֶיךָ תִתֵּן לוֹ: הרי אותם עבד או שפחה שילמו את חובם לחברה על הגניבה שלא היה בידם לשלם, ועבדו שש שנים כפי הנדרש, מדוע על בעל הבית לפצותם ולהעניק להם 'מענק שחרור'? אלא שהתורה כאן באה ללמדנו יסוד חזק ביחס שבין האדון לעבדו או רב ותלמידו ואב ובנו.

לכאורה, יכול האדון לומר "אני את שלי עשיתי" החזקתי אותו בביתי שש שנים. האכלתי והשקתי אותו, נתתי לו לבושים לגופו ועלי היו כל צרכי בשמך שש שנות השירות. הסתיימו השנים לך לך לנפשך ויותר אל תשלח ידך בגניבה... כך גם יכול לומד המעביד לעובד, עבדת אצלי עשרים שנה קבלת משכורת מידי חודש בחודשו מדוע עלי לפצותך על פיטורי אותך? מלמדת אותנו התורה יסוד חזק המובא כבר בספר החינוך: "שורש מצווה זאת שהיא: למען נקנה בנפשנו מדות מעולות יקרות וחסודות ... שנרחם על מי שעבד אותנו וניתן לו משלנו בתורת חסד מלבד מה שהתנינו עמו לתת לו בשכרו."

זאת אומרת: נכון של פי דין איננו חייבים להעניק לעבד שום דבר מלבד שכרו אך התורה אומרת לנו ש'נקנה בנפשנו' הכוונה נחנך את עצמנו למידות מעולות יקרות וחסודות... בתורת חסד לתת להם יותר ממה שמגיע להם, יותר משכרם. מדוע אנו צריכים לרכוש את מידת החסד לתת להם יותר ממה שמגיע להם, יותר משכרם? הסיבה היא שהעבד יראה וילמד לקח, ילמד דוגמא מאדונו שנותן לו מעבר למה שמגיע לו על פי דין וישוב מסורו לדרך הטובה. על האדון לשמש דוגמא חיה לעבדו למען ללמדו את הדרך הישרה.

אפשר להשליך זאת גם על דברים חשובים ומהותיים, הרבה יותר מכסף, כמו חינוך ילדי ישראל וחינוך האב לבניו. יכול האב לומר שלחתי את בני ללמוד במוסדות חינוך מעולים וטובים, 'אני את שלי עשיתי', כעת שהמחנך ישקיע בילדי שיגדלו לשם ולתפארת... והמחנך מה אומר?! משכורתי היא עבור שמונה שעות ביום. במשך זמן זה אני מלמד ומשקיע בתלמידי, מעבר לזה זהו זמני החופשי...

כאן, האבא צודק, המחנך גם צודק, הכל לגיטימי, אבל שניהם אינם חכמים. שכן חינוך אינו על פי הספר, ילדינו אינם איזו מכונה העובדת לפי ספר טיפולים. "חנוך לנער על פי דרכו" אמר החכם מכל אדם, שלמה המלך. כל ילד ודרך חינוכו עימו, הילדים מבינים, האם אנו משקיעים בחינוכם את המינימום המתבקש, מה שנקרא באידיש "יוצא זיין" - לצאת ידי חובה, או שההשקעה היא ככל יכולתנו ואף מעבר לכך...

רבתי, חינוך אינו עניין טכני בלבד, חינוך צריך להיות חלק מחיי האבא, חלק מחיי המחנך. גם בהיות האבא בעסקיו או המחנך בביתו חובה לתת את הדעת על הילדים והתלמידים. כולנו רואים היום את הנוער, את החינוך שאיתו הם יוצאים לחייהם... נדע כי כגודל ההשקעה בחינוך ילדינו כך נקבל מהם רוב נחת ובנים נאמנים לתורת ישראל.

רבים שואלים: במה חטאנו שהילדים שלנו מתנהגים כך? מה לא עשינו למענם? זו התשובה כגודל ההשקעה כך התוצאה. אם הילד רואה את יחס אביו אליו כדי לצאת ידי חובה, והדיבור בניהם הוא מידי פעם... זו התוצאה. על האב להשקיע בחינוך הרבה יותר מכדי חובתו כדי שהילד יראה ויחוש שאיכפת לאבא ממנו... שהוא יקר לאביו מאוד, הילד הוא חלק מחייו, חלק ממנו-עצמו, והוא חשוב לו גם בעסקיו, גם בעבודתו ובכל רגע מסדר יומו. וכך גם המחנך, עליו לחוש את האחריות המוטלת על כתפיו, חינוך אינו עבודה במפעל שבסוף היות מחתימים כרטיס ונגמר... על המחנך לחשוב אודות תלמידיו גם מעבר לשעות עבודתו. בלשון הגמרא

זה נקרא "דעתיהו עליהו" גם בביתו ובענייניו האחרים. הילד חש ומבין כמה הוא חשוב בעיני המחנך ומכאן אהבתו כלפיו בבחינת כמים הפנים לפנים.

בשבת שעברה ישבתי עם אורחים בבית הכנסת ואמרת לי להם דבר תורה מפרשת השבוע. בקריאת שמע אנחנו אומרים "ודברתם בם בשבתך בבתך ובלכתך בדרך" כתוב בהלכה שאב מצווה ללמד את בנו תורה. נשאלת השאלה מילא ללמד תורה את הילד אני מבין, אבא צריך לשבת בבית וללמד את הן תורה אבל מה הפירוש ובלכתך בדרך?

אלא, ראיתי פעם הסבר שמאד אהבתי, 'בלכתך בדרך' מדובר אחרי מאה ועשרים שנה של האבא, שהאבא עולה למעלה בשמים ומשם מסתכל איך הן שלו מתנהג, האם הוא ממשיך בדרכי התורה והמצוות והאם מידותיו טובות כשל אביו אז אפשר להבין מה הייתה ההשקעה בחינוך של האבא בחיי חיותו בעולם הזה...

השבת אנחנו כבר נמצאים בשבת מברכים חודש אלול, חודש הרחמים והסליחות. וכבר ידוע מה שמר ר' ישראל סלנטר צוקללה"ה מלפנים בישראל מי שהיה שומע קול החזן קורא "אלול" מיד היה אוהזו פלצות, - מתחילת חודש אלול כבר היו רואים אנשים הולכים ברחובות העיירות היהודיות, כבר היו מרגישים באוויר את האווירה של חודש אלול, של ראש השנה.. הרצינות הייתה ניכרת על פני היהודים, כבר היו נראים אחרת.

בטוחים אנו, כי האדון האמיתי והמנהיג שלנו, האב הגדול, הקב"ה בטוח אוהב אותנו ומשקיע בנו ונותן לנו הרבה אהבה וכוחות, מוחל לנו על כל המעשים וההנהגות הלא טובות ומעניק לנו מידו המלאה והפתוחה והרחבה שנה טובה ומתוקה וכפי שהזכרתי לא פעם, 'שנה טובה ומתוקה' זה בטוח שהכול מה שמגיע מלמעלה זה טוב, גם הדברים הנראים לנו כדברים לא טובים, כי אנחנו מאמינים שאין רע יורד מלמעלה אבל אנחנו רוצים גם להרגיש ולראות את זה בעיני בשר בטוב הנראה והנגלה.

א גוטן שאבעס

חדש בפינינסק

מגישים: איטשע סולובייציק, זאבי שינפלד, אליהו ראקוב.

סדר שלישי בישיבה בגבעת שאול שבירושלים.

ביום ראשון נחגגה ברוב פאר והדר חופה בעיר פינסק להורי התלמידות - **האחיות לבית אדלמן** שלאחר התקדמותן האישית הצטרפו אף ההורים למשפחת שומרי התורה והמצוות, **הרב משה פימה שליט"א ואשתו הרבנית ריקי פימה תליט"א** הובילו את הזוג לחופה והרב משה פימה ערך את החופה והקידושין, מיד לאחר החופה התיישבו כל הקהל לסעודת מצווה כיד המלך וכיד המסורת של קהילת פינסק לכבד ולרומם את המעמד.

ביום שלישי יצאו חברי הקהילה לעיר הבירה של בלארוס - מינסק לערוך אף שם חופה לבני קהילת לך-לך בראשות ר' **עקיבא ברוידא** ה"ו גם כאן ערך הרב פימה החופה ולאחר החופה נטלו הקהל את ידיהם על כזית לחם לקיים את סעודת המצווה.

ברכת צאתכם לשלום לבה"ח **יצחק מאיר סולובייציק, שמחה צוויג** ה"ו שיצאו לבין הזמנים בישיבת קדושת לוי מדרגת האדם בברדיצוב.

קלוגמן שליט"א ישמש כר"מ בקיאות בסדר ב' על סדר שלישי יהיה אחראי **המשגיח קטן הרב ר' יוסף גולדבלט שליט"א**.

ברכות למורנו ראש הישיבה הרב רוזנפלד שליט"א, עם סיום תפקידו של ראש הישיבה היוצא פינסק ועזיבתו את עירנו, ישמש הרב רוזנפלד כאחראי על קבלת הבחורים החדשים לישיבה וכל תלמיד שירצה להתקבל לישיבת פאר ישראל יבחן אצל הרב בארץ, כמו כן ישמש **הרב אלחנן רוזנפלד מדיין חתנים** לתלמידי הישיבה.

ברכת הצלחה לרב **אלחנן רוזנפלד** בתפקידו החדש בתלמוד תורה "בית - שלום" בבית שמש שם ישמש "מפקח חינוכי" וסגן מנהל התלמוד תורה, הת"ת מיועד לבני אברכים מצוינים תושבי רמת בית שמש למעלה מעשור ולומדים בתחומי כולש מאות תלמידים, בית שלום שייך לרשת התתי"ם "תורת הבית" משכנות יעקב של הרב רבינסקי והרב יוליאירד ובנשיאותם של **הגרא"ל שטיינמן והרב טוביה דינקל שליט"א**.

כמו כן ישמש **הרב רוזנפלד** כר"מ אחראי על

ברכת ברוכים הבאים לבה"ח **יעקב ישראל ברוך** נ"י שהקדים את חזרתו לישיבה לפני ראש חודש אב, על מנת לשמש כמדריך במחנה השני המתקיים בעיר פינסק.

מדיין חתנים הרב אלחנן רוזנפלד שליט"א מקבל בטלפון 0526443400.

ברכת ברוכים הבאים למשפחות הקהילה הוותיקות והחדשות ששבו לפעילות השליחות בפינסק ה"ה הרב **אברהם גבירצמן** שליט"א ואשתו הגב' אודל תחי', הרב **ברוך שאפטנס** ואשתו הגב' חנה חיה תחי', הרב **נחמן קיווית** ומשפחתו, הרב **יעקב ראבי** ומשפ' הרב **יוסי גולדבלט** שליט"א ואשתו הרבנית שרה פייגא תחי' הרב **שלמה קלוגמן** ומשפ'.

זמן אלול יפתח א"ה בשבוע הקרוב בתאריך כ"ט אב, ערב ראש חודש אלול בתפילת יום כיפור קטן בהיכל הישיבה לאחר התפילה ימסור ראש הישיבה החדש **הרב משה פימה** שליט"א **שיעור כללי** לכל הבחורים מיד לאחר השיעור כללי יחלקו צוות הישיבה את הבחורים לחברותות לכל הסדרים, **הרב יעקב ראבי שליט"א ר"מ עיון** - סדר א', **הרב שלמה**

עלון "השבת - בפינסק" מוקדש השבוע

לרפואת: הר"ר **ירוחם דוד בן רות מרגרט' ספיער לאוי"ט** - **הזקוק לרחמי שמים מרובים**, דליה בת אסתר, **שרה דינה רחל בת יהודית**, זהבה בת אסתר, **ברכה לאה בת שיינדל המכונה יפה**, טובה בת אסתר, **מנחם בן שרה**, פנינה בת אסתר איבון. **לזיווג הגון במהרה: לשלמה בן דליה**, יעקב ישראל בן דליה. **לעילוי נשמת: האשה הצדקנית מרת אסתר רחל בת ר' שמואל מנחם הכהן הלפרין**, מרת שושנה רודא בת אפרים ירחמיאל ע"ה.